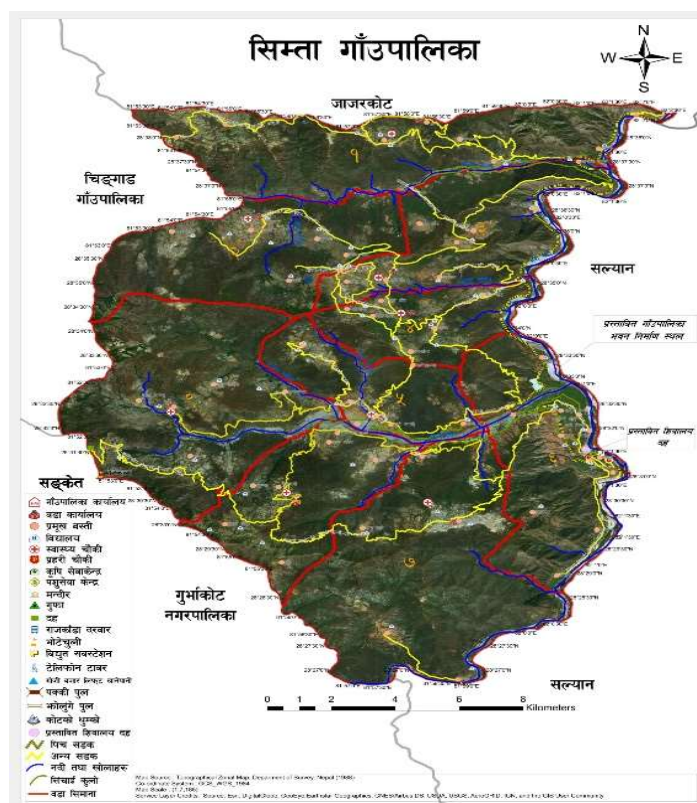

बजेट तथा कार्यक्रम

२०८०।०८१

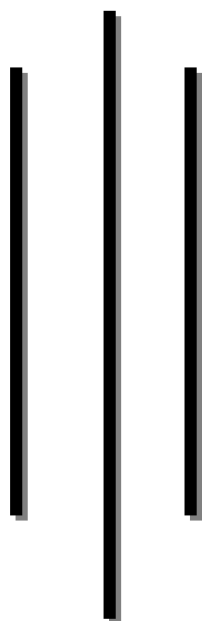

सिम्ता गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
राकम, सुर्खेत

१३औँ गाउँ सभाको बजेट अधिवेशनमा

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका संयोजक तथा गाउँ कार्यपालिकाका उपाध्यक्ष
श्री गोमा शर्मा (रेग्मी) ज्यूले प्रस्तुत गर्नुभएको

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१कोबजेट वक्तव्य
सिम्ता गाउँपालिका
राकम,सुर्खेत

गाउँसभाका आदरणीय अध्यक्षज्यू,

गाउँसभाका सदस्यहरू, सभाका सचिव, उपस्थित कर्मचारीहरू, पत्रकारहरू एवम् सम्पूर्ण महानुभावहरू !

नेपालको संविधान जारी भए पश्चात दोस्रो पटक स्थानीय तहको निर्वाचन भइ गठन भएको तेश्रो गाउँसभामा आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को बजेट पेश गर्न पाउँदा गौरव महशुस गरेको छु। यस महत्वपूर्ण अवसरमा नेपालको राजनितिक एवं शासन व्यवस्था परिवर्तन गर्न आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरू साथै सिमताली सहिदहरू स्वर्गीय ऋषि प्रसाद शर्मा र स्वर्गीय इन्द्र बि. सी. प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु। राष्ट्रहित, राष्ट्रिय सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनका लागि नेपाली जनताले पटक-पटक गर्दै आएका ऐतिहासिक जन आन्दोलन, सशस्त्र सङ्घर्ष, त्याग-बलिदान र विभिन्न जनजीविकाका आन्दोलनहरूको गौरवपूर्ण इतिहासलाई स्मरण एवम् बेपत्ता र पीडित नागरिकहरू प्रति हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु।

नेपालको संविधानले संघ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई संवैधानिक रूपमा सार्वभौम अधिकारको प्रत्याभूती गरेको छ। नागरिकको सबैभन्दा नजिकको सरकार भएकाले स्थानीय सरकारसँग नागरिकका अधिक अपेक्षाहरू रहेका छन्। उक्त अपेक्षाहरूको सम्बोधन गर्ने जिम्मेवारी स्थानीय तहको काँधमा आएको छ।

सिमित स्रोत साधनको व्यवस्थापन गर्दै जनताका विकासका अपेक्षाहरू सम्बोधन गरी सामाजिक न्याय प्राप्ति गर्नुपर्ने चुनौती गाउँपालिकामा रहेको छ। नेपालको संविधान, पन्ध्रौ योजनाको लक्ष्य तथा उद्देश्य, दिगो विकासका लक्ष्य, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन तथा गाउँपालिकाको आवश्यकता समेतलाई मध्यनजर गर्दै समय समयमा प्राप्त महत्वपूर्ण सुझाव, सल्लाह दिइ बजेटलाई पूर्णता दिन अमूल्य सहयोग गर्ने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधीहरू, पूर्व जनप्रतिनिधीहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, बुद्धिजीवीहरू, पत्रकार, नागरिक समाज, श्रमिक वर्ग, राजनीति दलका प्रतिनिधी, गैरसरकारी संघ तथा संस्थाहरू तथा अन्य सरोकारवाला प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनमा समेत सकारात्मक तथा रचनात्मक भूमिका निर्वाह गर्न अपिल समेत गर्दछु।

१. आगामी आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को बजेट तर्जुमा गर्दा मैले मूलत नेपालको संविधान र कानूनहरू, सिमता गाउँपालिकाको आवधिक योजना क्षेत्रगत, गुरुयोजना, विनियोजन विधेयक, २०८० सिद्धान्त र प्राथमिकता, आकृष्ट हुने विविध कानूनहरू, समानुपातिक समावेशी सिद्धान्त तथा गाउँ कार्यपालिकाका निर्णयहरूलाई मुख्य आधार बनाएको छु। साथै अनुत्पादक तथा अनावश्यक खर्च घटाउने, पुँजीगत बजेटको अंश बढाउने र चालु खर्चमा मितव्ययिता ल्याउने गरी बजेट प्रस्ताव गरेको छु। कार्यान्वयन योग्यता, विकासको आवश्यकता, नागरिकका अपेक्षा र विषयविज्ञहरूको सुझावलाई मध्यनजर गर्दै विभिन्न क्षेत्रका सरोकारवाला र बौद्धिक जगतबाट प्राप्त हुन आएका महत्वपूर्ण सुझावहरूलाई समेत बजेट निर्माण गर्दा विशेष ध्यान दिएको छु।

२. दिगो विकास लक्ष्यका महान उद्देश्यहरू प्राप्त गर्नका लागि समपूरक तथा परिपूरक भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने दायित्व बोध गरी दिगो विकास लक्ष्यलाई स्थानीयकरण गर्न प्रयत्न गरेको छु । साथै नेपालको राष्ट्रिय आकांक्षा"समृद्ध नेपाल: सुखी नेपाली" लाई आत्मसाथ गर्दै "समृद्ध सिम्ता: सुखी सिमताली"का रूपमा स्थानीयकरण गर्न जोड दिएको छु भने"आर्थिक, सामाजिक तथा संस्थागत विकासका लागि पूर्वाधार: सुशासनयुक्त समृद्ध सिम्ता गाउँपालिकाको आधार"मुल नाराका साथ सिमताली जनताको समृद्धि र सुखको लागि विशेष जोड दिई आफ्नै सिमताली मोडलमा कार्यक्रम तय गरेकोछु ।
३. सिम्ता गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोत, नेपाल सरकार,कर्णाली प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित अनुदान तथा राजस्व बाँडफाँड र साझेदार संस्थाहरूबाट प्राप्त सहलगानीलाई मुल स्रोत मानी यो बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छु ।

आदरणीय सभाका सदस्यज्युहरु

४. उपलब्ध स्रोत र साधनको न्यायोचित वितरण तथा दिगो र समावेशी विकास मार्फत आर्थिक, सामाजिक असमानताको अन्त्य गर्दै सामाजवाद उन्मुख आत्मनिर्भर राष्ट्रिय अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने संघ तथा प्रदेशको सिद्धान्तमा ऐक्यबद्धता रहने गरी आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता निर्धारण गरिएको छ ।

बजेटका उद्देश्यहरू

- क. उपलब्ध साधन स्रोत र क्षमताको आदर्शतम्प्रयोग मार्फत"समृद्ध सिम्ता: सुखी सिमताली" सर्वाङ्गीण विकासलाई निरन्तरता दिने,
- ख. लोकतन्त्रका लाभहरूको समानुपातिक, समावेशी र न्यायोचित वितरण गर्दै लोककल्याणकारी भूमिकालाई प्रभावकारी बनाउँदै लैजाने,
- ग. सामाजिक, आर्थिक र भौतिक पूर्वाधार विकास मार्फत समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र निर्माणमा टेवा पुऱ्याउने,
- घ. स्थानीय नेतृत्वको विकास र सेवा प्रवाहमा सरल, सहज र समावेशी पहुँच सुनिश्चित गर्ने,
- ङ. स्थानीय तहमा विधायिकी,कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्ने ।
- च. पूर्वाधार तथा आर्थिक विकास गरी समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने,
- छ. स्वास्थ्य सेवालाई सहज र गुणस्तरीय बनाउने,
- ज. शैक्षिक क्षेत्रको गुणस्तरलाई अभिवृद्धि गर्ने,
- झ. कृषिको विकासको लागि रणनीति योजनाका साथ कार्य गर्ने,
- ञ. गाउँपालिकाको शासकीय पद्धतिमा सुधार गरी आम नागरिकलाई सुशासनको अनुभूती गराउने ।

५. आगामी आर्थिक वर्षको बजेटका उद्देश्यहरू हासिल गर्न देहायका क्षेत्रगत र कार्यक्रमगत प्राथमिकता निर्धारण गरेको छु ।

- क. गाउँपालिकाका गौरवका आयोजनाहरूको निरन्तरता,
- ख. अधुरो आयोजनाहरूको कार्यान्वयन,
- ग. सडक तथा पुल (झोलुङ्गे पुल समेत) सिंचाइ, भवन तथा शहरी विकास, उर्जा, विद्युतिकरण र सञ्चार क्षेत्रको विकास मार्फत पूर्वाधार विकास,
- घ. कृषि, पर्यटन, उद्योग तथा वाणिज्य, सहकारी, वित्तीय क्षेत्रको विकास मार्फत आर्थिक विकास,
- ङ. शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति प्रवर्द्धन, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण,
- च. नागरिकहरूको स्वास्थ्य सुरक्षाको प्रत्याभूतिको लागि औषधि उपकरण लगायत स्वास्थ्य सेवाको विस्तार, ल्याव स्थापना, स्वास्थ्य पूर्वाधार निर्माण तथा स्वास्थ्य जनशक्तिको क्षमता विकास,
- छ. विपन्न नागरिक बीमा कार्यक्रम सञ्चालन,
- ज. वन संरक्षण, वातावरण व्यवस्थापन तथा विपदमा राहत उद्धार र प्रतिकार्य,
- झ. विकास साझेदार संस्थाहरूसँग सहकार्य,
- ञ. सुशासन तथा संस्थागत विकास आदि ।

सभाका अध्यक्ष महोदय,

सभाका सदस्यहरू,

अब म चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को आय व्ययको यथार्थ स्थिति प्रस्तुत गर्दछु ।

६. आर्थिक वर्ष २०७९/८० का लागि नेपाल सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान वापत प्राप्त अनुमानित रु ११ करोड ४० लाख, राजश्व बाँडफाँडबाट १० करोड ७४ लाख ४८ हजार ३५०, सशर्त अनुदान चालु तर्फ २६ करोड ८९ लाख १८ हजार, सशर्त अनुदान पूँजीगत २ करोड १ लाख, विशेष अनुदान प्राप्त भएको थिएन भने समपुरक अनुदान २ करोड र प्रदेश सरकारबाट विनियोजित समानीकरण अनुदान १ करोड १३ लाख ६६ हजार, सशर्त चालु २६ लाख ६० हजार, सशर्त पूँजीगत २ करोड ८० लाख ३५ हजार, विशेष ६० लाख तथा समपुरक अनुदान ३६ लाख २५ हजार, राजश्व बाँडफाँड १० लाख ८४ हजार ३ सय ५०, गाउँपालिकाको अनुमानित आन्तरिक राजश्व ७५ लाख र गत वर्षको बाँकी मौज्दात अनुमानित ५ करोड ३१ लाख ७२ हजार २२७ गरी जम्मा रु ६४ करोड ३९ लाख ८ हजार ९२७ रुपैयाँ विनियोजन गरिएको थियो । जसमध्ये चालु तर्फ रु ४६ करोड १७ लाख ५० हजार ५०२ रुपैयाँ पैसा ९९ र पूँजीगत तर्फ १८ करोड १० लाख ७४

हजार ७४ रुपयाँ पैसा ५६ रहेको थियो जसमध्ये ७१.८८ प्रतिशत चालु तथा २८.१२ प्रतिशत पूँजीगत खर्च हुनेगरी विनियोजन गरिएको थियो ।

७. चालु आर्थिक वर्षमा रु ७५ लाख राजश्व सङ्कलन हुने अनुमान रहेकोमाचालु आर्थिक वर्षमा हालसम्मअनुमानित आन्तरिक आयको प्रक्षेपण अनुरूपको ६०% राजश्व संकलन भइसकेको छ । यस आ. व. मा प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रम आय व्यय ६४ करोड २८लाख २४ हजार ५७७ प्रस्तुत भएको थियो । सो मध्ये २०८० असार ७ गतेसम्म नेपाल सरकारबाट रु ५० करोड २३ लाख ६९हजार १७ रुपयाँ प्राप्त भएको छ भने त्यसमध्ये हालसम्म कुल बजेटको७५%खर्च भईसकेकोछ ।

८. चालु आर्थिक वर्षमाहालसम्म चालु तथा पूँजीगत खर्च करिव रु ४१ करोड७ लाख रूपैयाँ, तथा पूँजीगत खर्च करिव रु ९ करोड ६४ लाखगरी करिव रु.४१ करोड ७१ लाखखर्च भएको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को आय र व्ययको यथार्थ विवरण, आर्थिक वर्ष २०७९/८० को आय व्ययको संशोधित अनुमान तथा खर्चको विवरण र आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को अनुमानित आयव्ययको विवरण अनुसूचीहरूमा उल्लेख गरेको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म क्षेत्रगत रूपमा आगामी वर्ष २०८०/८१ को आय व्यय र बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

१. आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ का लागि नेपाल सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान वापत प्राप्त हुने अनुमानित रु १० करोड ४ लाख,राजश्व बाँडफाँडबाट १० करोड ४२ लाख २२ हजार, शसर्त अनुदान चालु तर्फ २७ करोड १३ लाख,सशर्त अनुदान, पूँजीगत १ करोड ३१ लाख, विशेष अनुदान ७५ लाख, समपुरक अनुदान ५० लाख र प्रदेश सरकारबाट विनियोजित समानीकरण अनुदान १ करोड १३ लाख ६६ हजार, सशर्त चालु २२ लाख ९८ हजार, सशर्त पूँजीगत २ करोड ७० लाख, विशेष ७० लाख तथा समपुरक अनुदान १ करोड १५ लाख,राजश्व बाँडफाँड १० लाख ८४ हजार ३ सय ५०, गाउँपालिकाको अनुमानित आन्तरिक राजश्व ७५ लाख र गत वर्षको बाँकी मौज्दात अनुमानित १ करोड २५ लाख गरी जम्मा रु ५८ करोड १७ लाख ७० हजार ३५० रूपैया अनुमानित गरिएको छ । जसमध्ये ६७.५७ प्रतिशत चालु तथा ३३.४३ प्रतिशत पूँजीगत खर्च हुनेगरी विनियोजन गरिएको छ । जुन गत वर्षको तुलनामा ९.६६% ले कमी हुन आएकोछ ।

२. वडागत बजेट विनियोजनको लागि सुत्रका आधारमा बजेट विनियोजन गर्ने परिपाटीको थालनी गर्दै रु २ करोड ८५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

३. विषयगत शाखाहरुलाई जम्मा रु २ करोड ९७ लाख ६६ हजार विनियोजन गरेको छु ।

४. संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएका समपुरक तर्फका योजनाहरूमा
 - क. १ नं. वडा कार्यालय भवन निर्माणका लागि ५० लाख
 - ख. स्वास्थ्य चौकी आग्रीगाउँ भवन निर्माणको लागि ७५ लाख
 - ग. जिवनज्योती मावि काफलकोट भवन निर्माण क्रमागत रु ३६ लाख
 - घ. आवि पानीखोला भवन निर्माण रु ४० लाख
 - ड. बागेश्वरी मावि राकम भवन निर्माण रु ३९ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।
५. समृद्ध सिम्ता: सुखी सिमतालीको सोचलाई मुर्तरुप दिन गाउँपालिकाका गौरवका योजनाहरूमा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम(LISP)को साझेदारीसमेतमा संचालन हुने गरी आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छ ।
 - क) ऋषिस्मृति चक्रपथ निर्माण स्तरोन्नती गर्न रु २ करोड,
 - ख) ईन्द्र वि.सी. दुर्तमार्ग निर्माण स्तरोन्नती गर्न रु २ करोड,
 - ग) १५ शैया आधारभुत अस्पताल निर्माण योजना रु ५९ लाख,
 - घ) प्रशासकीय भवन निर्माण योजना
 - ड) सिम्ता उज्यालो कार्यक्रम

आर्थिक विकास क्षेत्र

कृषि तथा खाद्यान्न

६. "कृषिमा अभिवृद्धि: सिम्ताको समृद्धि" भन्ने मूल नाराका साथ कृषि क्षेत्रलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको छु। कृषि रणनीतिक योजना अध्ययन, अनुसन्धान तथा विकास र भूमीको बर्गिकरण तथा सीमाङ्कनको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
७. आँप, स्याउँ तथा ओखर बाली पकेट क्षेत्र विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु। विशेष गरी उन्नत जातको वृहत फलफुल खेति कार्यक्रमका लागि पूर्वाधार विकास कार्यक्रम र गाउँपालिकाको साझेदारीमा रु २० लाख रकमव्यवस्था गरेको छु ।
८. प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना सञ्चालनको लागि रु १२ लाख विनियोजन गरेको छु ।
९. "स्थानीय उत्पादन र उद्यममा वृद्धि: यसैमा छ समृद्धि" नारालाई आत्मसाथ गर्दै कृषिमा आत्मनिर्भर बनाउनतरकारीउत्पादन प्रवर्द्धनकार्यक्रमउन्नत बिउबिजन, मलखादको व्यवस्था तथा सिँचाईको प्रबन्ध गर्दै उन्नत खेती र उच्च मूल्यका बालीको लागि रु ३लाख ५० हजार बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
१०. कृषि उपजको न्यूनतम समर्थन मूल्य तोकिनुका साथै भण्डारण सम्बन्धी पुर्वाधार निर्माण गरिनुकासाथै उत्पादनमा आधारित कृषक प्रोत्साहन कार्यक्रमका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
११. अनुकुल बाली लगाउनको लागि माटो परीक्षण गर्ने अभियानलाई पाइलट प्रोजेक्टका रुपमा अगाडि बढाइने तथा कृषि व्यावसाय दर्तालाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

१२. गाउँपालिकालाई कृषितर्फका साना व्यावसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट विकास कार्यक्रम) लाई निरन्तरता दिनेव्यवस्था गरेको छु ।

पशुपन्छीपालन

१३. परम्परागत पशुपालनलाई व्यवसायीकरण गर्नको लागि प्रोत्साहन गरिने छ । वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवाहरूलाई युवा लक्षित साझेदारी व्यावसायिक पशुपालनमा प्रोत्साहन गरिने छ ।
१४. गाउँपालिकाभित्र अकस्मात विरामी हुने पशु पशुपंछिहरूको उपचारको लागि आवश्यक औषधि र पशु प्राविधिकहरू परिचालन गरिनेछ ।
१५. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र छाडा पशु चौपायालाई नियन्त्रणका लागि गौशाला निर्माण गर्न प्रदेश सरकारसंगको साझेदारीमा रु ५० लाख रकमको व्यवस्था मिलाएको छु ।
१६. निःशुल्क पशु औषधि वितरण र पशु स्वास्थ्य शिविरका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
१७. पशुपन्छीआदिबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्ड फ्लु, AMR, सिष्टिसर्कोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस लम्पीस्कन आदि विभिन्न सरुवारोग सम्बन्धी रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि पशुस्वास्थ्य शिविरतथा सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

सिंचाई

१८. कृषि योग्य जमिनको पहिचान गरी सिचाई कुलो निर्माण गर्न साना तथा ठुला खोलानालाहरूको पानी संरक्षण गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था मिलाएको छु ।

पर्यटन तथा संस्कृति

१९. “पर्यटन र संस्कृति: सिम्ताको समुन्नती” मुल नाराका साथ धर्म कला सस्कृती साहित्य प्रवर्द्धनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२०. पर्यटकीय गन्तव्य, पदमार्ग, होमस्टे लगायतका प्राकृतिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक पर्यटकीय क्षेत्रको पूर्वाधार विकासका कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखि संघ तथा प्रदेशसंग आवश्यक संरक्षणको व्यवस्था मिलाईने छ ।
२१. परम्परागत संस्कार तथा कला संस्कृति र ऐतिहासिक पुरतात्वतिकको संरक्षण तथा पर्वद्धन गर्न विस्तृत अध्ययन गरिनेछ ।

उद्योग व्यापार तथा व्यवसाय

२२. लघुउद्यम विकास कार्यक्रमको लागि रु १७ लाख विनियोजन गरेको छ ।
२३. “हाम्रो गाउँपालिका हाम्रो कर, समृद्ध बनाउने हाम्रै रहर्” भन्ने नारालाई साकार पार्न कर सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२४. सिम्ता औद्योगिक ग्राम निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिन आवश्यक पहल गरिने छ ।
२५. तामाखानी, फलाम खानी उत्खननका लागि खानी विभागसँग समन्वयमाविस्तृत अध्ययन गरिनेछ ।

भुमी व्यवस्था, सहकारी तथा वित्तिय व्यवस्थापन

२६. अबका सहकारी: उद्यम र उत्पादनमा साझेदारी भन्ने नाराका साथ सबै सहकारीहरूलाई साझेदारी तथा क्षमता अभिवृद्धिका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छ ।
२७. सहकारी: सहलगानी सहकारी क्षेत्रको नियमन र पुँजी परिचालनको माध्यमबाट सहकारी क्षेत्रलाई वित्तीय उत्प्रेरकका रूपमा विकास गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छ ।
२८. भुमी वर्गिकरण गर्न तयार भएको भु उपयोग नीतिलाई कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।

रोजगार प्रवर्द्धन तथा गरिवी न्यूनीकरण

२९. “श्रमविनासमृद्धिछैन: विनाश्रम बस्ने हैन” भन्ने मुल मन्त्रकासाथ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम,लाई रु ५५ लाख ११ हजार विनियोजन गरीएको छ ।
३०. मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम लाई रु १ करोड ३५ लाख विनियोजन गरीएको छ ।
३१. सबै विषयगत क्षेत्रमा योजना निर्माण गर्दा रोजगारी प्रवर्द्धन तथा गरिवी न्यूनीकरण हुने गरी निर्माण गरिनेछ ।

सामाजिक विकास क्षेत्र

शिक्षा, कला, भाषा र साहित्य

३२. भानु मावि प्राविधिक शिक्षालय व्यवस्थापन अनुदान रु १२ लाख व्यवस्था मिलाएको छ ।
३३. सिम्ता बहुमुखी क्याम्पस शैक्षिक अनुदान रु १५ लाख व्यवस्था गरेको छ ।
३४. “एक शिक्षक एक रुख एक विधार्थी एक फुल कार्यक्रम” सञ्चालन रु २ लाख विनियोजन गरेकोछ ।

३५. “सिम्ता गाउँपालिकाको आधार: गुणस्तरीय शिक्षा र शैक्षिक पूर्वाधार” अभियानलाई सफल बनाउन कम्तिमा ५ वटा तोकिएको मापदण्डका आधारमा विद्यालय भवन निर्माण गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
३६. सिम्ता गाउँपालिकाको स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरी स्थानीय स्तरका कृषि, पशुपालन, पर्यटन, धर्म, संस्कृति, कला साहित्य, भाषा, जातजाति जस्ता क्षेत्रमा आवश्यक ज्ञान, सीप र धारणा प्रदान गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छ ।
३७. प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रदेखि कक्षा ५ सम्मका विद्यार्थीहरूलाई दिवा खाजाको व्यवस्था गरी उनीहरूको विद्यालय छाड्ने दरमा कमी ल्याउन आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छ ।
३८. सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरीहरूको महिनावारी चक्रलाई व्यवस्थापन गर्न आवश्यक सेनिटरी प्याडको व्यवस्था निरन्तरता दिइनेछ । छात्राहरूलाई महिनावारीको कारणबाट विद्यालय छाड्ने दरमा कमी ल्याउन सेनिटरी प्याड खरिदको लागि रु १८ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
३९. व्यवस्थापन समिति सचेतना कार्यक्रमको लागि रु ३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छ ।
४०. उत्कृष्ट विद्यालय (प्रधानाध्यापक/शिक्षक/विद्यार्थी) सम्मान कार्यक्रम (९० प्रतिशत कार्यसम्पादन) रु १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छ ।
४१. गाउँपालिका अनुदान अन्तर्गत स्वयमसेवक शिक्षक व्यवस्थापनको लागि निरन्तरता दिएको छ ।
४२. प्रारम्भिक शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई थप अनुदानलाई निरन्तरताको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छ ।
४३. पालिकास्तरीय कक्षा ८ को परिक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको लागि रु १० लाख विनियोजन गरेको छ ।
४४. विद्यालयस्तरीय बालसञ्चालनहरूको क्षमता विकासका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छ ।
४५. विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरूका लागि क्षमता विकास तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक रकम व्यवस्था गरेको छ ।

युवा, खेलकुद तथा नवपर्वतन

४६. युवाहरूको लागि नविनतम खोज तथा नवपर्वद्वन कार्यक्रमको लागि रु ५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
४७. राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड तथा अध्यक्ष कप खेलकुद प्रतियोगीताको लागि रु १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छ ।

स्वास्थ्य र पोषण

४८. स्वास्थ्य क्षेत्रको व्यवस्थापनको लागि (शसर्तका नियमित कार्यक्रम बाहेक) एकमुष्ट रु ७५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
४९. सुनौलो हजार दिनका आमा, बच्चा र किशोरीहरूको पोषण स्थितिमा सुधार गर्न बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमको आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
५०. वैकल्पिक उपचार पद्धतिको रूपमा आयुर्वेद उपचार सेवालाई विकास गर्नको लागि रु १६ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छु ।
५१. परिवार कल्याण कार्यक्रम, महामारी रोग नियन्त्रण कार्य र क्षयरोग लगायतका कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेट रु ६४ लाख विनियोजन गरिएको छु ।

खानेपानी तथा सरसफाई

५२. “सफा पानी: स्वस्थ जिन्दगानी”सिम्ता गाउँपालिका बासी सबैको घरदैलोमा पुर्याउने अभियानका साथ “एक घर एक धारा” स्वच्छ पिउनेपानी तथा सरसफाई कार्यक्रमका लागि युनिसेफसंग साझेदारीमा योजना सञ्चालन हुने गरी रु ९० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

महिला, बालबालिका, सामाजिक संरक्षण र समावेशीकरण

५३. "हाम्रो समाज: राम्रो समाज"निर्माण गर्न अभियान, महिला तथा बालबालिका विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा अन्त्य गर्न निरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक र उपचारात्मक कार्यक्रम सञ्चालनगर्नको लागि रु १२ लाख ७५ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
५४. सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई बैङ्किङ्ग प्रणालीबाट सर्वसुलभ रूपमा घरदैलोबाटै जेष्ठ नागरिक असक्त असहायहरूको सुविधाको लागि वडा केन्द्रबाट वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिएको छु ।
५५. जेष्ठनागरिक समान कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
५६. लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण लगायत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
५७. बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम तथा बाल संरक्षण कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।

पूर्वाधार विकास क्षेत्र

बस्ती विकास, आवास तथा भवन सडक तथा यातायात

५८. एकिकृत बस्ती विकास योजना तयार गरी सिम्ता गाउँपालिकाको ऐलानी जमिनको अधिकतम उपयोग गर्दै मुख्य राजमार्गको राकम देखि जामुने बजारसम्मको क्षेत्रलाई पहिचानयुक्त नयाँ शहरको रूप विकास गर्नका लागि सम्भाव्यता अध्ययनकार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।
५९. भवन निर्माण तथा घर नक्सा नियमन सम्बन्धी कार्यविधि तयार गरी सोही अनुसार कार्यान्वयन गरिनेछ ।
६०. सहज आवागमनका साथै कृषि तथा उद्योग व्यवसायको लागि बजारको पहुँच पुर्‍याउन अन्य पूर्वाधार विकासको लागि आधारशिला सिर्जना गर्न र उच्च आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न सघाउ पुग्ने गरी सडक क्षेत्रमा उल्लेख्य रूपमा बजेट विनियोजन गरेको छु ।
६१. राकम ठिगनी घोरेरी बैसपानी सडक स्तरोन्नतीका लागि रु २५ लाख(LISP)
६२. कालिखोलादेखि आधारभुत अस्पतालसम्म सडक स्तरोन्नती २५ लाख, (LISP)
६३. जुगेना सिमलगाउँआग्रीगाउँ झ्यामा बाँखर्क सडक स्तरोन्नती ५० लाख, (LISP)
६४. नाहागाँउ भल्म चिङ्गाड अन्तरपालिका सडक निर्माण रु २५ लाख(LISP)
६५. थारियाचिउरा हुदै ७ नं. वडा कार्यालय सम्मसडक स्तरोन्नती रु ३० लाख(LISP)
६६. सुन्दरवस्ती सडक ग्राभेल रु १० लाख(LISP)
६७. चोल्पादेखि ९ नं. वडा कार्यालयसम्म सडक स्तरोन्नती २० लाख(LISP)
६८. भानु मा वि बजेडीचौर भवन निर्माणको लागि रु ४० लाख
६९. राकम हेल्थपोष्ट बर्थिङ्ग सेन्टर भवन निर्माण योजना रु ३० लाख व्यवस्था गरेको छु ।

जलश्रोत, विद्युत तथा वैकल्पिक स्वच्छ उर्जा

७०. सिम्ता उज्यालो कार्यक्रम लाई पूर्णता दिन प्रदेश तथा संघीय सरकारसंगको समन्वय र सहकार्यमा कार्य गरिनेछ ।
७१. वायोग्याँस,बायोमास,सौर्य उर्जा, वाइन्ड मिल लगायतका वैकल्पिक उर्जाको प्रवर्द्धन र प्रयोगको लागि रु १० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

सूचना तथा संचार प्रविधि

७२. सेवा प्रवाहलाई सूचना प्रविधिमा आधारित गराई डिजिटल स्मार्ट गाउँपालिका बनाउदैपेपर लेस सेवा लाई प्रभावकारी बनाउदै लगिनेछ ।

७३. डिजिटल नेटवर्कलाई प्रभावकारी गराउन सम्बन्धित निकायसंग समन्वय गरी विद्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकीहरू तथा सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रमा व्यापकता ल्याउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

वन तथा वातावरण

७४. गाउँपालिका अन्तरगत रहेका सामुदायिक वनहरूलाई सिम्ताको समृद्धि र विकासको लागि आवश्यक सहकार्य, सहलगानीमा योगदान गर्न आह्वान गरिनेछ । एक वडा वन वाटिक निर्माण गर्ने अभियानको शुरुवात गरिनेछ ।
७५. खानेपानी, सरसफाई, जलवायु उर्जा तथा वातावरण कार्यक्रम उथानशिल विकास सम्बन्धि तोकीएका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न रु १ करोड २ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

वातावरण संरक्षण तथा फोहरमैला

७६. वातावरण संरक्षण तथा फोहरमैला सुरक्षित व्यवस्थापन गर्नको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
७७. विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम सहलगानीमा संचालन गरिनेछ ।
७८. विपद् जोखिम व्यवस्थापन कोष सञ्चालनका लागि रु ३ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

शुसासन तथा संस्थागत क्षमता विकास

नीति, कानून न्याय तथा शुशासन

७९. योजनाहरूको गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने नियमित अनुगमन तथा सुपरीवेक्षणका लागि पालिकास्तर र योजना स्तरमा रहने अनुगमन समितिहरूलाई क्रियाशिल बनाउनको लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेकोछु ।
८०. गाउँपालिकाको अधिकार क्षेत्रभित्र रही सम्बोधनको आवश्यकता महसुश गरिएका सबै विषयमा आवश्यक कानून निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
८१. गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय र सो अन्तर्गतका कार्यालयहरूको प्रशासनलाई सेवाग्राहीमैत्री चुस्तदुरुस्त, छिटोछरितो, मितव्ययी, पारदर्शी, जवाफदेही र निष्पक्ष बनाई सेवाप्रवाहमा सर्वसाधारणको सरल, सहज र समावेशी पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ । साथै सेवा प्रवाहलाई प्रविधिमैत्री बनाइनेछ ।
८२. न्यायिक समिति प्रविधिमैत्री बनाउनको लागि साझेदार संस्थासंग सहकार्य गर्नको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

८३. गाउँपालिकाभित्र सदाचारिता, नैतिकता, मितव्ययिता, कुशलता र प्रभावकारिता झल्कने गरी कार्य गर्ने कर्तव्यनिष्ठ कर्मचारीलाई गाउँपालिका उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कारबाट सम्मान गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

राजस्व तथा स्रोत परिचालन

८४. गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्न र कर सचेतना कार्यक्रम संचालन गरि करको दरमा केही हेरफर गरी करको दायरा फराकिलो गरेको छु ।
८५. राजस्वसुधार योजनालाई कार्यान्वयनमा लग्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
८६. यस गाउँपालिकाको सम्पूर्ण तथ्याङ्कलाई एकिकृत गर्दै विकास र योजनासंग जोडेर कार्यक्रम निर्माण गर्नको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
८७. गाउँपालिकाको आन्तरिक आयलाई वृद्धि गर्न राजस्वका आवश्यक स्रोत खोजी गरिनेछ। करको दर भन्दा दायरा अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ। सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरू मार्फत कर चुहावटलाई न्यूनीकरण गर्न आवश्यक कार्य गरिनेछ। राजस्व प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न सूचना प्रविधिको प्रयोग गरिनेछ। सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरू तथा सम्पूर्ण विषयगत शाखा/इकाई वा निकायहरूको राजस्वको क्षमताको मूल्याङ्कन गरिनेछ। राजस्वको क्षमता तथा असुलीको अवस्था समेतको अनुपातको विश्लेषणको आधारमा वडा समिति र अन्य विषयगत शाखाहरूलाई बजेट विनियोजन गर्ने कार्यको सुरुवात गरिनेछ। आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को लागि प्रस्तावित कर तथा राजस्वका दरहरू केही परिमार्जन सहित विनियोजन विधेयकमा प्रस्ताव गरेको छु।

अन्त्यमा, चालु आ.व. २०७९।८० को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन र आगामी आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को बजेट निर्माण कार्यमा प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधीहरू, राजनीतिक दलहरू, कर्मचारीहरू, घाइते तथा सहिद परिवार, शिक्षक, बुद्धिजीवी, आम नागरिक, सुरक्षाकर्मी, पत्रकार, गैरसरकारी संघसंस्थाहरू लगायत सम्पूर्णमा विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु। साथै यस गाउँपालिकाकी कार्यपालिका सदस्य श्री प्रमिला खत्री वि.सी. दिर्घरोगबाट पिडीत भई अस्पतालमा भर्ना भई उपचारमा रहनु भएकोले उहाँको शिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना समेत व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद !

गोमा शर्मा रेग्मी

उपाध्यक्ष

सिम्ता गाउँपालिका, राकम सुर्खेत ।